

УДК 342.951:351.82:338.5:662.76(477)
DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2025.26.26>

Іванищук А.А.

*доктор юридичних наук професор,
директор,
Науково-дослідний інститут морського і космічного права
ORCID ID: 0000-0001-9664-3120*

Підберезних І.Є.

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри історії факультету політичних наук,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
ORCID ID: 0000-0001-9906-4327*

Сердюк Є.В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри галузевого права та загально-правових дисциплін,
Заклад вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
ORCID ID: 0000-0002-5467-7207*

ПІДЗАКОННА ПРАВОТВОРЧІСТЬ У СФЕРІ РИНКУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ В УКРАЇНІ

Вступ. Сьогодні підзаконна правотворчість у сфері ринку природного газу в Україні є однією з найважливіших складових правового регулювання енергетичного сектору. Вона забезпечує деталізацію та конкретизацію положень законів, створює дієві механізми їх практичної реалізації та дозволяє швидко реагувати на динамічні виклики. Саме підзаконні нормативно-правові акти забезпечують баланс між загальними законодавчими приписами та конкретними управлінськими потребами. Такий підхід формує гнучку систему правового впливу, яка здатна враховувати як публічні, так і приватні інтереси.

Проблематика підзаконної правотворчості у газовій сфері полягає у відсутності єдиного системного підходу, що тривалий час зумовлювало прогалини у правовому полі.

Регулювання часто здійснювалося через акти Кабінету Міністрів України, рішення Національної комісії чи накази підприємств без комплексної узгодженості та системності. Це призводило до зниження рівня прозорості та конкуренції на ринку природного газу, створювало правову невизначеність для учасників відносин. У результаті виникала потреба підвищення якості нормопроєктування та контролю за відповідністю підзаконних актів Конституції та законам.

Важливою проблемою також є співвідношення законів і підзаконних актів щодо визначення компетенції суб'єктів. У багатьох випадках саме підзаконні нормативно-правові акти регламентують порядок реалізації прав і обов'язків, що може створювати ризик перевищення повноважень органами виконавчої влади. Наявність таких ризиків поро-

джує потребу посиленого судового контролю та правового моніторингу. Судова практика підтверджує важливість забезпечення легітимності підзаконних актів, а також демонструє їхню ключову роль у практичній реалізації законодавчих норм.

Ще однією проблемною площиною є баланс між публічними і приватними інтересами у сфері газовидобутку та транспортування природного газу. Підзаконні акти не лише визначають межі державного контролю, а й створюють умови для діяльності суб'єктів господарювання, що потребує врахування принципів правової визначеності. Недостатня узгодженість нормативного забезпечення призводить до колізій і конфліктних ситуацій, які доводиться врегульовувати в судовому порядку. Це підтверджує важливість якісного та системного підходу у сфері підзаконної правотворчості.

Актуальність дослідження підзаконної правотворчості у сфері ринку природного газу зумовлена потребою створення цілісної та узгодженої системи нормативно-правового регулювання. Така система має гарантувати стабільність і передбачуваність правових відносин, забезпечувати прозорість та ефективність управлінських рішень. Вона має стати дієвим інструментом державної політики, спрямованої на розвиток енергетичного сектору та гарантування енергетичної безпеки України. Саме в цьому контексті підзаконна правотворчість розглядається як один із ключових механізмів зміцнення правопорядку і гармонізації взаємин між державою та учасниками ринку природного газу.

Огляд останніх досліджень. До проблематики інструментів публічного адміністрування в Україні зверталися вчені в галузі адміністративного права Л. Авраменко, І. Андрушков, А. Берlach, В. Бевзенко, П. Діхтієвський, І. Долуда, О. Жукова, М. Жуков, В. Галунько, О. Гулак, Т. Кравцова, А. Ліжевський, М.В. Лимар, О. Махмурова-Дишлюк, Р. Мельник, О. Мілієнко, Н. Петрова, О. Петришин, Ю. Ромашов, О. Сергійчук,

О. Фелик, М. Цвік та ін. Проте комплексного аналізу розглядуваної нами проблематики в умовах сьогодення вони не здійснювали, а зосередили свої наукові зусилля на найбільш загальних чи спеціальних наукових питаннях.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу теорії права, адміністративного права та чинного законодавства узагальнити підзаконну правотворчість у сфері ринку природного газу України.

Виклад основних положень. Згідно із тлумачним словником української мови поняття «акт» охоплює кілька взаємопов'язаних площин: це може бути дія чи подія як виявлення людської діяльності; завершена частина драматичного твору; писаний документ або офіційний запис, що має юридичне чи суспільне значення; а також урочистий захід у навчальному закладі. Спільною рисою для всіх значень є фіксованість певного результату у вигляді дії, тексту чи події, яка набуває завершеності та може бути відтворена чи засвідчена. Тобто «акт» є універсальною категорією, що відображає конкретизовану й завершену форму діяльності людини або організації [1]. Підзаконний акт, за визначенням Парламентського офісу радника з питань законодавства Нового Південного Уельсу, є формою нормативно-правового регулювання, що ухвалюється на підставі та в межах повноважень, делегованих законом, і має силу лише в тій частині, що узгоджується з актом парламенту. Його сутність полягає в деталізації та конкретизації положень закону, забезпеченні їх реалізації через установлення більш чітких правил чи процедур. Такі акти завжди вторинні щодо законів і підлягають контролю за відповідністю основному джерелу права [2].

У теорії вітчизняного права підзаконні нормативно-правові акти визначаються як акти, що ухвалюються уповноваженими суб'єктами нормотворчості на основі законів і не мають їм суперечити. Їх ухвалення зумовлюється потребою створення норм права для реалізації владних повноважень і конкретизації законодавчих приписів з метою опера-

тивного вирішення питань регулювання. Такі акти класифікуються за різними критеріями – суб'єктами ухвалення (президент, уряд, міністерства, органи місцевого самоврядування), зовнішньою формою (укази, постанови, накази, інструкції), сферою дії (загальні, місцеві, відомчі, локальні). Вони також розрізняються за характером нормотворчої компетенції – власної чи делегованої, порядком ухвалення (одноособові й колегіальні), а також за кількістю суб'єктів (одним чи кількома). Важливим є й поділ за характером відомостей: акти з відкритим або обмеженим доступом [3, с. 201–203].

В адміністративному праві підзаконний нормативно-правовий акт є офіційним документом, ухваленим суб'єктом правотворчої діяльності в порядку, визначеному Конституцією України та законами, що містить норми права і призначений для неодноразового застосування. Його видання здійснюється уповноваженими органами, серед яких – Президент України, Кабінет Міністрів, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, голови місцевих державних адміністрацій та органи місцевого самоврядування. Такі акти ухвалюються на основі Конституції, законів і міжнародних угод і є засобом конкретизації та деталізації законодавчих норм. Вони мають низку ознак – загальнообов'язковість, неперсоніфікований характер, підпорядкованість законам і Конституції, нормативність та багаторазове застосування. Класифікація актів здійснюється за юридичною силою, змістом, масштабом дії, сферою застосування та іншими критеріями. Обов'язковими вимогами до них є дотримання компетенції органу, процедури ухвалення та правил нормопроєктувальної техніки. Дія підзаконних актів визначається в часі, просторі та за колом осіб, охоплюючи громадян, іноземців, юридичних осіб та інших суб'єктів. Вони можуть бути припинені, зупинені чи скасовані в установленому порядку, а в разі порушення вимог – визнані нікчемними чи оспорюваними в адміністративному судочинстві [4, с. 210–224].

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2007 р. № 871-р «Про підвищення рівня безпеки газопостачання населення» є прикладом підзаконного нормативно-правового акта, спрямованого на вдосконалення державного нагляду у сфері використання природного газу в побуті. Документ уповноважує Державну службу з питань праці на здійснення технічного розслідування причин та обставин аварій, пов'язаних із газопостачанням, а також містить доручення іншим міністерствам щодо кадрового й фінансового забезпечення контролю та підготовки змін до нормативних актів. Розпорядження стало результатом посилення регуляторної політики у сфері безпеки газопостачання, визначивши координаційну роль Держпраці в аварійному контролі та створивши правові умови для запобігання техногенним ризикам для населення. Цей приклад демонструє, що підзаконні акти здатні делегувати конкретні управлінські функції, регулюючи оперативні питання публічного адміністрування [5].

Є. Гетьманом підзаконні нормативно-правові акти розглядаються як важливий елемент правової системи України, що забезпечує конкретизацію та реалізацію положень законів на практиці. Вони визначаються як офіційні письмові документи, ухвалені уповноваженими органами виконавчої влади на основі та для виконання Конституції й законів України. Ключовою рисою таких актів є їхня підпорядкованість законам, яка виявляється у змістовій відповідності, ієрархічній залежності та правовій підставі їх ухвалення. Науковець наголошує, що попри наявність значної кількості досліджень у чинному законодавстві України відсутнє чітке визначення поняття підзаконного акта, що створює колізії у сфері нормотворчої діяльності [6].

С. Кіцул підкреслює, що публічне адміністрування газовидобувної галузі України спирається на чітко визначене нормативне підґрунтя, яке формується спеціальними адміністративно-правовими нормами. Вони закріплені в нормативно-правових актах різ-

ної юридичної сили – від законів до підзаконних актів центральних органів виконавчої влади. Така система норм забезпечує упорядковане регулювання діяльності суб'єктів газовидобутку, окреслює їхню компетенцію та повноваження, а також гарантує реалізацію державної політики в цій стратегічній сфері. Водночас подвійна функція нормативного забезпечення полягає в тому, що воно одночасно є адміністративним інструментом управління ресурсами для державних органів і правовою основою для діяльності та розвитку надрокористувачів. Це дозволяє утримувати баланс між публічними інтересами держави (контроль, безпека, справедливий розподіл ресурсів) та приватними інтересами суб'єктів господарювання [7].

Показовим прикладом є постанова Сьомого апеляційного адміністративного суду від 28 січня 2025 року у справі № 560/6300/24, де суд скасував рішення першої інстанції та наголосив на законності затвердження ліміту на використання природних ресурсів у межах природно-заповідного фонду навіть за відсутності локального підзаконного нормативного акта (Порядку). Суд установив, що Департамент природних ресурсів та екології Хмельницької ОВА діяв у межах ст. 9-1 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та положення про свій департамент, затвердженого розпорядженням голови ОДА. При цьому було роз'яснено, що відсутність внутрішньообласного Порядку не є підставою для визнання перевищення повноважень, оскільки ліміт має допоміжний характер і створює правові передумови для видачі дозволу. Суд наголосив, що легітимність процедури забезпечується прямою законодавчою нормою, яка визначає суб'єкта та його компетенцію, а не наявністю спеціального підзаконного акта [8].

М. Перерва, аналізуючи стан нормативно-правового регулювання ринку природного газу в Україні, звернув увагу на визначальну роль підзаконних нормативно-правових актів у цій сфері. Довгий час регулювання відбу-

валося переважно на основі постанов Кабінету Міністрів України, рішень Національної комісії регулювання електроенергетики та наказів «Нафтогазу України». Відсутність єдиного системного підходу до підзаконного регулювання призводила до прогалин у правовому полі та не гарантувала належного рівня прозорості й конкуренції на газовому ринку. Окрему увагу автор приділяє проблемам доступу до газотранспортної системи, що залишається одним із ключових аспектів забезпечення справедливих умов для учасників ринку [9].

О. Беляневич проаналізувала правове регулювання діяльності оператора газотранспортної системи України, зокрема під час виконання функції балансування природного газу. Авторка доводить, що транспортування газу за своєю сутністю відповідає визначенню перевезення вантажів і тому має регулюватися нормами глави 32 Господарського кодексу України. Вона вказує, що до правовідносин, які виникають у межах угод транспортування, поряд із нормами Цивільного кодексу потрібно застосовувати положення законів України «Про транспорт», «Про трубопровідний транспорт» і «Про ринок природного газу». При цьому обґрунтовується, що балансування газотранспортної системи не можна розглядати крізь призму надання послуг відповідно до глави 63 Цивільного кодексу. Натомість використання механізмів купівлі-продажу дозволить забезпечити прозоре ціноутворення та уникнути необґрунтованого боргового навантаження на кінцевих споживачів [10].

У вирішенні суперечок щодо законності підзаконних нормативно-правових актів показовим є рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 11 серпня 2020 року у справі № 640/9828/20. Суд дослідив правомірність актів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, прийнятих на виконання Закону України «Про ринок природного газу» (№ 329-VIII). Було

підтверджено законність ухвалення Кодексу газорозподільних систем (постанова № 2494), Правил постачання природного газу (постанова № 2496), Типового договору постачання (№ 2500) та Типового договору розподілу (№ 2498). Ці акти, зареєстровані в Міністерстві юстиції України, пройшли правову експертизу та визнані юридично обов'язковими для реалізації реформи ринку газу, зокрема для врегулювання доступу споживачів до мереж і договірних відносин із постачальниками та операторами. Суд відхилив доводи позивача щодо невідповідності цих актів закону, наголосивши, що не було доведено жодного факту порушення його прав [11].

Відповідно до Закону України «Про правотворчу діяльність» підзаконний нормативно-правовий акт визначається як акт, ухвалений суб'єктом правотворчої діяльності на основі та для виконання Конституції України, законів або міжнародних угод, що діють для України. Такі акти мають узгоджуватися з нормами актів вищої юридичної сили та не суперечити їм, а також узгоджуватися між собою. Закон передбачає, що підзаконні акти видаються у формах, закріплених у Конституції чи законах, зокрема у вигляді положень, правил, порядків, інструкцій, які після затвердження компетентним органом набувають юридичної сили. Важливою особливістю їхнього правового статусу є визначене місце в ієрархії нормативно-правових актів (ст. 19 Закону), де вони займають рівень після законів, указів Президента та постанов Верховної Ради України [12].

Н. Атаманчук зосередила увагу на розкритті теоретико-правової природи підзаконних нормативно-правових актів у світлі положень нового Закону України «Про правотворчу діяльність». Авторка аналізує класифікацію цих актів, їх функційне призначення та процедурні етапи від підготовки до ухвалення та скасування. Значна увага приділена ролі правової ієрархії, у межах якої підзаконні акти займають проміжне місце між законами та внутрішніми актами органів влади, що

забезпечує узгодженість системи нормативного регулювання. Окремо наголошується на значенні державної реєстрації та правового моніторингу як способів забезпечення легітимності й контролю якості підзаконної правотворчості [13].

Підкреслюється важливість підзаконних нормативно-правових актів як інструменту конкретизації положень Конституції та законів, що робить систему правового регулювання більш гнучкою та оперативною. За умови дотримання принципів правової визначеності та якісного нормопроєктування підзаконна правотворчість не суперечить ідеї верховенства права, а навпаки – є його практичним втіленням. Особливу увагу авторка приділяє потребі підвищення професійного рівня суб'єктів нормотворчої діяльності, а також розбудові ефективних механізмів планування, контролю й оцінювання впливу підзаконних нормативних актів [14].

Висновки. Отже, поняття «акт» у тлумачному значенні охоплює широкий спектр від дії чи події до юридично значущого документа. У правовій системі підзаконні акти займають особливе місце, оскільки вони завжди похідні від законів й ухвалюються на їх виконання. Їх головне призначення полягає в деталізації законодавчих приписів, закріпленні процедурних правил та забезпеченні механізмів реалізації права. При цьому такі акти контролюються на предмет відповідності основному джерелу права, що гарантує їхню законність. Водночас вони забезпечують необхідну гнучкість у правовому регулюванні суспільних відносин. Отже, підзаконні нормативно-правові акти є практичним інструментом реалізації законів.

У вітчизняній правовій доктрині підзаконні нормативно-правові акти визначаються як такі, що ухвалюються уповноваженими суб'єктами на основі закону і не мають йому суперечити. Вони мають похідний характер і мусять конкретизувати законодавчі положення, оперативно врегульовуючи управлінські питання. Система їх класифікації

є багаторівневою та враховує як суб'єктів ухвалення, так і форми вираження, сферу дії, компетенцію та процедуру ухвалення. Це дозволяє охопити широкий спектр правових ситуацій та забезпечити дієвість державного регулювання. Водночас така багатовимірність вимагає чіткого контролю за дотриманням меж повноважень. Завдяки цьому підзаконні акти зберігають баланс між ефективністю та правовою визначеністю.

В адміністративному праві підзаконні нормативно-правові акти розглядаються як обов'язкові документи, що містять норми загального характеру та розраховані на багаторазове застосування. Їх ухвалюють органи виконавчої влади різного рівня, а також місцеві органи влади. Для них характерна загальнообов'язковість, нормативність, підпорядкованість законам і Конституції, а також неперсоніфікований характер. Важливим є визначення меж їхньої дії в часі, просторі та за колом осіб. Такі акти можуть бути зупинені, скасовані або визнані недійсними через судові процедури. Це свідчить про їхню значну роль у системі публічного адміністрування та водночас – про високий рівень юридичного контролю.

Прикладом підзаконного акта у сфері ринку природного газу є урядове розпорядження, спрямоване на підвищення безпеки газопостачання. Воно передбачало передання функцій контролю уповноваженому органу та зобов'язувало інші міністерства забезпечити фінансування й кадрову підтримку. Такий документ посилив систему державного нагляду за використанням природного газу в побуті та визначив координаційну роль відповідного органу у сфері аварійного контролю. У результаті було створено правові умови для запобігання техногенним ризикам і підвищення рівня

безпеки населення. Цей приклад демонструє здатність підзаконних актів регулювати оперативні аспекти публічного адміністрування. Водночас він підтверджує важливість їхньої координаційної та регуляторної функції.

У наукових працях підзаконні нормативно-правові акти розглядаються як ключовий елемент у регулюванні ринку природного газу. Звертається увага на відсутність чіткого законодавчого визначення цього поняття, що породжує колізії в нормотворчій діяльності. Підкреслюється, що такі акти формують нормативне підґрунтя для видобувної та транспортної діяльності, забезпечуючи баланс між публічними та приватними інтересами. Наголошується на проблемах відсутності системності в підзаконному регулюванні, а також на дискусійних питаннях щодо правового статусу оператора газотранспортної системи. Підкреслюється роль судової практики, яка підтверджує законність ухвалення підзаконних актів у межах визначених повноважень.

Отже, підзаконна правотворчість у сфері ринку природного газу є потрібним інструментом забезпечення стабільності та гнучкості правового регулювання. Вона конкретизує положення Конституції та законів, дозволяючи оперативно реагувати на потреби суспільства й ринку. Судова практика підтверджує легітимність підзаконних актів як невід'ємної частини реформи газового сектору. Водночас ефективність цього інструменту залежить від дотримання принципів правової визначеності, якісного нормопроекування та належного контролю. Підзаконні нормативно-правові акти забезпечують баланс між стабільністю законодавчої системи та потребою в оперативному управлінні. Саме завдяки цьому вони є невід'ємною складовою сучасної правової системи України.

Анотація

У статті здійснено комплексний аналіз підзаконної правотворчості у сфері ринку природного газу в Україні, що є ключовим інструментом реалізації законодавчих приписів і забезпечення належного функціонування енергетичного сектору. Розкрито зміст поняття «акт» у тлумачному значенні, який охоплює як загальні прояви діяльності людини, так і юридично

значущі документи. Акцентовано на тому, що підзаконні нормативно-правові акти є похідними від законів й ухвалюються уповноваженими органами виконавчої влади та місцевого самоврядування на основі Конституції, законів і міжнародних договорів. Вони мають деталізувати та конкретизувати законодавчі приписи, будучи універсальним інструментом правового регулювання. Значну увагу приділено класифікації підзаконних актів за суб'єктами ухвалення, формами вираження, сферою дії, процедурою прийняття та характером компетенції. В адміністративному праві ці акти визначаються як документи загальнообов'язкового характеру, розраховані на багаторазове застосування та здатні охоплювати як громадян, так і юридичних осіб. Окремо підкреслено, що підзаконні акти можуть бути скасовані чи визнані нікчемними в судовому порядку, що підтверджує їхній високий рівень юридичного контролю. Практичний аспект розкрито на прикладі розпорядження уряду про підвищення безпеки газопостачання, яке делегувало контрольні функції уповноваженому органу та визначило координаційні повноваження у сфері технічного нагляду. Це доводить, що підзаконні акти можуть регулювати оперативні питання публічного адміністрування, створюючи умови для запобігання техногенним ризикам. У роботі відображено роль підзаконних актів як у газовидобувній діяльності, так і в регулюванні транспортування природного газу, що потребує балансу між публічними та приватними інтересами. Проаналізовано відсутність системності в підзаконному регулюванні газового ринку, що призводило до правових прогалин і знижувало рівень конкуренції та прозорості. Відзначається, що ефективність підзаконної правотворчості залежить від дотримання принципів правової визначеності, належної якості нормопроєктування та контролю за їх реалізацією.

Ключові слова: адміністративне право, баланс, держава, енергетичний сектор, закон, компетенція, контроль, надрокористувачі, підзаконний акт, правотворчість, публічне адміністрування, ринок природного газу, судова практика.

Ivanyshchuk A.A., Pidbereznykh I.Ye., Serdiuk Ye.V. Legal regulation in the sphere of the natural gas market in Ukraine

Summary

The article provides a comprehensive analysis of subordinate law-making in the natural gas market of Ukraine, which serves as a key instrument for the implementation of legislative provisions and ensures the proper functioning of the energy sector. The concept of an «act» is revealed in its explanatory meaning, encompassing both general manifestations of human activity and legally significant documents. Emphasis is placed on the fact that subordinate normative legal acts are derived from laws and are adopted by authorized bodies of executive power and local self-government based on the Constitution, laws, and international treaties. They are intended to specify and concretize legislative provisions, serving as a universal tool of legal regulation. Considerable attention is devoted to the classification of subordinate acts according to the subjects of adoption, forms of expression, scope of application, procedure of adoption, and the nature of competence. In administrative law, these acts are defined as documents of a binding nature, intended for repeated application and capable of covering both citizens and legal entities. It is also stressed that subordinate acts may be annulled or declared void by a court, which confirms their high level of legal control. The practical aspect is illustrated by a government order on improving the safety of gas supply, which delegated control functions to the authorized body and defined coordination powers in the field of technical supervision. This proves that subordinate acts can regulate operational issues of public administration, creating conditions for preventing technological risks. The study highlights the role of subordinate acts both in gas production and in the regulation of natural gas transportation, which requires balancing public

and private interests. The lack of systemic regulation in the gas market is analyzed, which led to legal gaps and reduced the level of competition and transparency. It is noted that the effectiveness of subordinate law-making depends on adherence to the principles of legal certainty, the proper quality of law-drafting, and effective control over their implementation.

Key words: administrative law, balance, competence, control, energy sector, law, natural gas market, public administration, rulemaking, state, subordinate act, subsoil users, judicial practice.

Список використаних джерел:

1. Акт / Словник української мови: в 11 т. / ред. І. К. Білодід. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 1. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=акт>
2. Subordinate legislation // Парламентський офіс радника з питань законодавства Нового Південного Уельсу. 2023. URL: <https://legislation.nsw.gov.au/information/subordinate-legislation>
3. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2015. 368 с.
4. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Вид. 5-те. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.
5. Про підвищення рівня безпеки газопостачання населення: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2007 р. № 871-р. *Офіційний вісник України*. 2007. № 80. Ст. 2978. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/871-2007-p#Text>
6. Гетьман Є. А. Підзаконний нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, функції, види. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 2 (77). С. 92–98. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/5138>
7. Кіцул С. Ю. Нормативне забезпечення публічного адміністрування газовидобувної галузі України. *Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*. 2018. Вип. 6(1). С. 59–63. URL: https://www.nvppp.in.ua/vip/2018/6/tom_1/59.pdf
8. Постанова Сьомого апеляційного адміністративного суду від 28 січня 2025 року у справі № 560/6300/24. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118346315>
9. Перерва М. Нормативно-правове регулювання ринку природного газу в Україні. *Економічний аналіз*. 2012. Вип. 11, ч. 3. С. 343–346. ISSN 1993-0259, ISSN 2219-4649. URL: http://www.economics.kname.edu.ua/images/stories/11_3/343-346.pdf
10. Беяневич О. Питання правової кваліфікації відносин балансування газотранспортної системи. *Економічний аналіз*. 2022. Вип. 32. С. 343–346. Донецький національний університет імені Василя Стуса. orcid.org/0000-0002-2590-2807.
11. Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 11 серпня 2020 року у справі № 640/9828/20. *Офіційний портал Єдиного державного реєстру судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91500555>
12. Про правотворчу діяльність: Закон України від 19 квітня 2023 р. № 3354-IX (в редакції від 19 квітня 2025 р.). *Відомості Верховної Ради України*. 2023. № 93. Ст. 364. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#Text>.
13. Атаманчук Н. І. Місце та роль підзаконних нормативно-правових актів в системі чинного законодавства України. *Новий український закон*. 2024. № 3. С. 65–74. DOI: 10.51989/NUL.2024.3.8.

14. Атаманчук Н. В. Теоретико-правові засади підзаконної правотворчості в Україні в контексті реалізації Закону «Про правотворчу діяльність». *Юридичний вісник України*. 2023. № 4. С. 24–28.

Дата надходження статті: 08.07.2025

Дата прийняття статті: 19.07.2025

Опубліковано: 29.09.2025